

شیوه‌نامه نگارش مقالات علمی پژوهشی در نشریه آستان هنر

نکات کلی

در ارائه مقاله علمی پژوهشی فرض بر آن است که مخاطب هیچ مطلبی را قبول نمی‌کند؛ لذا خط کلی مقاله، ادعاهایی که در آن ارائه می‌شود و در مجموع همه مطالب مندرج در مقاله، هرچند نزدیک به بداهه، باید مستدل و مستند باشد.

مقاله علمی پژوهشی باید حتماً مشتمل بر یک سخن تازه و نظریه بدیع باشد و صرف تدوین و جمع‌بندی مطالب کافی نیست. شیوه ارجاع‌دهی مقالات علمی پژوهشی با پایان‌نامه و سایر مقالات و گزارش‌های علمی کاملاً متفاوت است؛ لذا با دقت شیوه‌نامه ذیل را مطالعه بفرمایید.

نکاتی درباره ساختار مقاله

ساختار مقاله باید به شرح ذیل باشد:

- عنوان (کوتاه، روان و گویای کامل موضوع تحقیق باشد و از ۱۵ کلمه تجاوز نکند)
- نام، نام خانوادگی، مرتبه علمی و وابستگی سازمان پژوهشگر
- چکیده (در یک پاراگراف و حداکثر ۳۰۰ کلمه نوشته شود و بر روش‌ها، نتایج و اهمیت کاربرد آن تأکید نموده، درعین حال گویای محتوای مقاله باشد).
- واژگان کلیدی (حداکثر شش کلمه به ترتیب الفبایی)
- مقدمه (شامل اطلاعات مربوط به سوابق کار، توجیه اهمیت تحقیق و هدف بررسی و...)
- مواد و روش‌ها (درباره مقالات تحلیلی، نظری و مدل‌سازی در صورت لزوم می‌توان زیربخشی به نام «تئوری تحقیق» اضافه کرد).
- یافته‌ها
- بحث و نتیجه‌گیری کلی
- منابع

صفحه‌آرایی

- متن مقاله روی کاغذ A4 بدون هیچ آرم و نشان، با فاصله ۱,۵ بین خطوط و ۳ سانتی متر از حاشیه‌ها نوشته شود.
- صفحات مقاله باید شماره داشته باشد و تعداد آنها از ۲۰ صفحه تجاوز نکند.
- آوردن نام، رتبه علمی، محل کار، شماره تماس و پست الکترونیکی نویسندگان الزامی است.
- مقاله اصولاً فصل و بخش و دیگر تقسیم‌بندی‌ها را ندارد و اگر قرار باشد تقسیم‌بندی صورت گیرد باید به صورت عددی باشد مانند:

۱
۱,۱
۲,۱
۱,۲,۱ و ...

فونت

- کلمات فارسی مقاله با قلم B Nazanin نوشته شود.
- کلمات انگلیسی مقاله با قلم Times New Roman نوشته شود.
- عنوان فارسی مقاله با اندازه ۱۴ نوشته شود.
- عنوان‌های اصلی با اندازه ۱۲ توپر (Bold) نوشته شود.
- متن مقاله با اندازه ۱۲ تایپ شود.
- کلمات لاتین داخل متن با اندازه ۱۰ نوشته شود. (در متن مقاله تا حد امکان از نوشتن کلمات لاتین خودداری شود).

واحدهای اندازه‌گیری

- تمام واحدهای اندازه‌گیری بر اساس سیستم متریک (SI) باشند.

فرمول‌ها

- تمام معادله‌ها و فرمول‌ها چپ‌چین شده، با شماره‌ای که در منتهی‌الیه سمت راست در داخل پرانتز آورده می‌شود، مشخص گردند.

تصویرها، شکل‌ها و جدول‌ها

- عناوین تصویرها، شکل‌ها و جدول‌ها به فارسی و به ترتیب با اندازه ۱۲ نوشته شود.
- شماره تصویرها، جدول‌ها و شکل‌ها به صورت توپر (Bold)، شکل‌ها و جدول‌ها بدون کادر باشند.
- شماره و عنوان هر جدول در بالای آن به صورت وسط‌چین نوشته شود.
- برای ارجاع به تمام شکل‌ها، جدول‌ها و معادلات در متن از شماره آنها استفاده شود و از آوردن کلماتی مثل زیر، بالا و... خودداری شود.

منابع

ارجاع منابع و مآخذ به شیوه درون متنی

- ارجاع در متن مقاله، در پایان نقل قول یا موضوع استفاده شده، داخل پرانتز و به صورت زیر ذکر شود:
(فقط نام خانوادگی مؤلف [فقط تا دو نفر]، سال چاپ: صفحه)
مثال: (حسینی، ۱۳۷۶: ۱۲)
- تکرار ارجاع یا اسناد مثل بار اول بیان شود و از کاربرد کلمات همان، پیشین، (ibid) و... خودداری شود. این نکته را غالباً رعایت نمی‌کنند.
- چنانچه از نویسنده‌ای در یک سال بیش از یک اثر انتشار یافته باشد، با ذکر حروف الفبا پس از سال انتشار، از یکدیگر متمایز می‌شوند.
- تمام توضیحات اضافی و همچنین، معادل انگلیسی اسامی خاص یا اصطلاحات با عنوان «یادداشت‌ها» در انتهای متن مقاله آورده شود.
- ارجاع و اسناد در یادداشت‌ها مانند متن مقاله، به روش درون‌متنی خواهد بود.

نکته بسیار مهم

مقاله اصولاً پاورقی ندارد. منابع و پانوشتها همه در انتهای متن باید قرارگیرد نه در پاورقی.
- در پایان مقاله (کتابنامه) فهرست الفبایی منابع فارسی و لاتین به‌طور جداگانه به‌صورت زیر ارائه شود:

در ارجاع به کتاب:

نام خانوادگی نویسنده اول، نام نویسنده اول [و دیگران] [و نام نام خانوادگی نویسنده دوم]، سال چاپ،
عنوان کتاب [؛عنوان فرعی] (ایرانی، غیر بُلد و بدون گیومه) نام مترجم، شماره جلد، نوبت چاپ، محل
انتشار: نام ناشر [بدون واژه ناشر، نشر، انتشارات و... مگر اینکه ثبت شده باشد، مانند به‌نشر یا نشر دانشگاهی].

مثال:

طباطبایی، سیدمحمدحسین (۱۳۷۴). المیزان فی تفسیر القرآن، ترجمه سیدمحمدباقر موسوی،
ج ۶، چ ۳، قم: جامعه مدرسین حوزه علمیه قم.

در ارجاع به مقاله:

نام خانوادگی نویسنده اول، نام نویسنده اول [و دیگران] [و نام نام خانوادگی نویسنده دوم]، سال چاپ،
عنوان مقاله [؛عنوان فرعی] (غیرایرانی، غیر بُلد و داخل گیومه) نام مترجم، نوع عنوان، (ایرانی، غیر بُلد و
بدون گیومه)، ش پیاپی (شماره مسلسل از نخستین شماره)، ماه یا فصل یا سال نشر [ماه یا فصل به
حروف] [برای روزنامه: روز ماه سال]، شماره صفحه (ص عدد) [تا عدد] [و عدد].

مثال:

فقیهی، علی نقی و جمشید مطهری (۱۳۸۲). «وسواس و درمان آن؛ مقایسه دو شیوه شناخت
درمانگری»، فصلنامه معرفت، س ۶، ش ۲۳، زمستان، ص ۳۷ تا ۳۷.

در ارجاع به پایان‌نامه:

نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده، سال دفاع، عنوان پایان‌نامه، شرح نوع رسانه و مقطع تحصیلی، نام دانشگاه، محل استقرار دانشگاه.

مثال:

ناجی، سعید (۱۳۸۸). «بررسی تفاوت‌های اساسی آمیخته بازاریابی در انتخاب پروتزیسهای جراحی

ارتوپدی»، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکز، تهران.

- نحوه رجوع منابع در متن به صورت اسم نویسنده (نویسندگان) و تاریخ انتشار منبع باشد، اگر فارسی است فارسی، اگر انگلیسی است به صورت انگلیسی. در ارجاع به منابع باید تا حد ممکن از نام‌بردن افراد در شروع جمله خودداری نموده، منابع در انتهای جمله و در پرانتز ارائه شوند. مثال:

(Loghavi, 2008)

- برای منبعی با دو نویسنده از کلمه "and" بین آنها و به صورت زیر استفاده شود:

(Aghkhani and Abbaspour-Fard, 2009)

- برای مقاله‌ای با بیشتر از دو نویسنده از کلمه ایتالیک "et al" به صورت زیر استفاده شود:

(Abbaspour-Fard et al., 2008)

- هنگام ارجاع همزمان به چند منبع از علامت ";" به صورت زیر استفاده شود:

(Smith, 1999; Samuel et al., 2008; Smith and Samuel, 2009)

- منابع فارسی و انگلیسی با قلم اندازه ۱۲ در فهرست منابع نوشته شوند.

- همواره در نوشتن نام مجلات و منابع، عنوان کامل آنها آورده شود و از اسامی کوتاه‌شده آنها استفاده نشود.

- از ذکر منابع بی‌نام و غیرقابل دسترس خودداری شود.

در پایان جهت آشنایی پژوهشگران محترم و تکمیل شیوه‌نامه، مباحثی از جمله فاصله‌گذاری، جدا یا پیوسته‌نویسی کلمات، املائی بعضی از واژه‌ها، پیشنونها و پسوندها و... نکاتی ارائه می‌شود. جهت مطالعه بیشتر و تکمیل مباحث مطرح شده می‌توانید از منابع ذیل بهره بگیرید:

غلط ننویسیم از ابوالحسن نجفی؛ راهنمای ویراستاری و درست‌نویسی از حسن ذوالفقاری؛ فرهنگ املائی خط فارسی از علی اشرف صادقی؛ فرهنگ درست‌نویسی سخن از یوسف عالی عباس آباد؛ مبانی درست‌نویسی زبان فارسی معیار از ناصر نیکوبخت و دستور خط فارسی فرهنگستان زبان و ادب فارسی.

فاصله‌گذاری

به کار بردن صحیح «فاصله» هنگام نگارش و استفاده از علائم بسیار ضروری است. کلماتی که دوبخشی هستند، باید با نیم‌فاصله از یکدیگر جدا شوند. اهمیت این قانون در کلماتی که در انتهای خط قرار می‌گیرند به خوبی مشخص می‌شود.

نیم‌فاصله

عمده کاربرد نیم‌فاصله بدین قرار است:

- برای جداسازی حروف چسبان کلمه‌ای: می‌آیم، خانه‌شان، مادری‌اش و...
- ترکیب اسم و حرف: بی‌دلیل، کم‌نقص‌ترین‌ها، بدون‌معنا، همان‌طورکه، به‌عنوان، علاقه‌مند، گفت‌وگو، جست‌وجو، شست‌وشو و...
- اسم مرکب با یک واحد خواندنی یا معنایی: پاک‌دامن، اولویت‌بندی، سی‌سالگی، تک‌به‌تک، سه‌هزارمیلیارد تومان، دست‌به‌گریبان و...
- مصدرها: وارونه‌نوشتن، به‌کاربردن، ناکام‌شدن و... (اما اگر صرف شد، به هر زمانی و به هر صیغه‌ای، باید به صورت جدا نوشته شود: وارونه نوشت، به‌کار برد، ناکام شد و...)

- اسم خاص و وصف‌هایش، با خواندن «یک واحد»: میرزا حسین، آقاسیدرضا، امام‌رضا(ع)، شیخ‌رجب‌علی و...

نکته

نیم‌فاصله سالم باید به این صورت تایپ شود:

ctrl+ shift+ 2 یا shift+ space

املاي بعضی از واژه‌ها، پیشوندها و پسوندها

- ای (حرف ندا) همیشه جدا از منادا نوشته می‌شود: ای خدا، ای که
 - این، آن جدا از جزء و کلمه پس از خود نوشته می‌شود. استثنا: آنچه، آنکه، اینجا، وانگهی
 - همین، همان همواره جدا از کلمه پس از خود نوشته می‌شود: همین خانه، همین جا، همان کتاب
 - هیچ همواره جدا از کلمه پس از خود نوشته می‌شود: هیچ‌یک، هیچ‌کدام، هیچ‌کس
 - چه جدا از کلمه پس از خود نوشته می‌شود مگر در: چرا، چگونه، چقدر، چطور، چسان
 - چه همواره به کلمه پیش از خود می‌چسبد: آنچه، چنانچه، کتابچه، ماهیچه، قباله‌نامچه
 - که جدا از کلمه پیش از خود نوشته می‌شود: چنان‌که، آن‌که (=آن کسی که) استثنا: بلکه، آنکه، این‌که
 - ابن حذف یا حفظ همزه این کلمه، وقتی که بین دو علم واقع شود، هر دو صحیح است: حسین‌بن‌علی، حسین‌ابن‌علی
 - تر و ترین همواره جدا از کلمه پیش از خود نوشته می‌شود مگر در: بهتر، مهتر، کهنتر، بیشتر، کمتر
 - ها (نشانه جمع) در ترکیب با کلمات به دو صورت (پیوسته و جدا) صحیح است: کتاب‌ها/ کتابها
- فاصله‌گذاری «به»
- در فعل:

- بای زینت به صورت چسبیده نوشته می‌شود: بروم، بگفتم، دست بکشم

- عبارات فعلی به صورت نیم جدا نوشته می شود: به کار رفت، به دست آورد، به چاپ رساند و...

در اسم:

- اگر صفت ساز باشد به صورت چسبیده نوشته می شود: بهوش (هوشیار)، بسزا، بحق (شایسته)، بهنجار، بسامان و...

- اگر قید ساز باشد به صورت نیم جدا نوشته می شود: به کلی، به گرمی، به آهستگی، به تدریج، به ندرت و...

- اگر میانوند باشد به صورت نیم جدا نوشته می شود: لابه لا، جابه جا، منزل به منزل، دست به دست و...

- اگر مصدر باشد به صورت نیم جدا نوشته می شود: به کار بردن، به دست آوردن، به دورانداختن و...

- در عبارت های عربی به صورت چسبیده نوشته می شود: بلا عوض، بلا شک، بالعکس، بالقوه، بالفعل، بلا فصل و...

- اگر متمم باشد به صورت جدا نوشته می شود: به اتاقم رفتم، به توو یادآوری کرد، به نام خدا و...

- اگر قسم باشد به صورت جدا نوشته می شود: به جان عزیزت، به قرآن، به سیلیم قسم و...

- در واژگان کهن به صورت چسبیده نوشته می شود: بدین، بدان، بدیشان، بدو و...

در حرف:

- حرف اضافه مرکب به صورت نیم جدا نوشته می شود: به سوی، به طرف، به غیر از، به واسطه

فاصله گذاری اعداد

- عدد و معدود دو واحدند: یازده تومان، ۲۵ تومان، کوچه ۲۲

- هر تک واژه ترکیبی یک واحد است: ۲۵ تومنی، سی ساله، هشتاد نفری، صد دروازه، ۳۲۰ برگی و...

- هر عدد ترکیبی یک واحد است: دویست و سی و ششمین نفر، ۴۵۳ هزار نفر، ۵ میلیارد و ۴۴۰ میلیون و

۳۲ هزار نفر

- تمام کوتاه‌نوشت‌ها (حروف اختصاری) به عدد می‌چسبند: ص ۲۲، ۱۴۵۷م، ش ۶۶، ج ۷، و...
- در تاریخ‌ها، باید ماه‌ها و فصل‌ها را به عدد چسبانند: ۱۳ خرداد ۱۳۸۹، تابستان ۱۳۸۷

نکته

- قبل از علائمی چون «نقطه»، «ویرگول»، «علامت سوال» و «علامت تعجب»، فاصله گذاشته نمی‌شود و بعد از آن فاصله گذاشته می‌شود.
- پرانتز و گیومه به محتوای داخل خود می‌چسبند و با محتوای بیرون خود فاصله دارند.

کوتاه‌نوشت‌ها و نشانه‌ها

پ	صفحه پشت
ت	تصویر، شکل
ج	جلد
چ	چاپ
حک	حکومت
ر	صفحه رو
ر-پ	صفحه رو و پشت
س م	سانتی‌متر
ش	شماره (قبل از عدد)؛ هجری شمسی (بعد از عدد)
ص	صفحه، صفحات
ف	فوت
ق	هجری قمری
ق م	قبل از میلاد
م	میلادی
م م	میلی‌متر
نک	نگاه کنید به ، رجوع کنید به
و	ولادت

ویراستار	و.
همان مؤلف، همان اثر (در پی نوشت، در ارجاع مکرر به اثری که نشانی آن بلافاصله در قبل آمده است)؛ (در کنار نام مؤلف) همان اثر (در پی نوشت در ارجاع مکرر به اثری که نشانی آن بلافاصله در قبل آمده باشد).	همان
همان مؤلف، همان اثر، همان جلد، همان صفحه (در پی نوشت، در ارجاع مکرر به اثری که نشانی آن بلافاصله در قبل آمده است)	همان جا
همان مؤلف، اثر دیگر	همو
بعد از میلاد مسیح	A.D
قبل از میلاد مسیح	B.C
در حدود، حوالی	c.
فصل	ch.
ویراستار، مصحح	Ed.
ویراستاران، مصححان	Eds.
و بعد، صفحه بعد	F.
صفحات بعد	ff.
تصویر	f.g.
همان مؤلف، همان اثر	idem.
شماره	No.
شماره ها	Nos.
(در کنار نام مؤلف) همان اثر	Op.cit.
صفحه	p.
صفحات	pp.
لوحه	pl.
لوحه ها	pls.
صفحه رو	r.
ترجمه	transl.
صفحه پشت	v.
جلد	vol.